

Baze podataka

Predavanja

1. Organizacija predmeta

ožujak 2021.

Predavači

Prof. dr. sc. Mirta Baranović, ZPR

Izv. prof. dr. sc. Ljiljana Brkić, ZPR

Izv. prof. dr. sc. Damir Pintar, ZOEM

Prof. dr. sc. Boris Vrdoljak, ZPR

ZOEM - Zavod za osnove elektrotehnike i električna mjerenja, zgrada C, VI kat

ZPR - Zavod za primijenjeno računarstvo, zgrada D, III kat,

ZVNE - Zavod za visoki napon i energetiku, zgrada D, II kat

Asistenti

Tomislav Antić, mag. ing., ZVNE

Tomislav Hlupić mag. ing., vanjski suradnik – Poslovna inteligencija d.o.o.

Dr.sc. Dalibor Krleža, ZPR

Lucija Petricioli, mag. ing., ZOOEM

Marina Ptiček, mag. ing., ZPR

Agneza Šandić, mag. ing., ZPR

Ana Šarčević, mag. ing., ZOEEM

ZOEM - Zavod za osnove elektrotehnike i električna mjerenja, zgrada C, VI kat

ZPR - Zavod za primijenjeno računarstvo, zgrada D, III kat,

ZVNE - Zavod za visoki napon i energetiku, zgrada D, II kat

Administracija

Tijekom semestra pišite nam na mail: bazpod.online@fer.hr

gđa. Sonja Majstorović, ZPR

"Način na koji prikupljate informacije,
upravljate njima i koristite ih, odredit će hoćete
li pobijediti ili izgubiti."

Bill Gates

Opis predmeta i opće kompetencije

- Opis predmeta

Ovo je osnovni kolegij iz područja baza podataka kojemu je cilj upoznati studente sa sustavima za upravljanje bazama podataka, relacijskim modelom i relacijskim bazama podataka.

Izučava se način oblikovanja relacijskih baza podataka i oblikovanje modela entiteti-veze, relacijska algebra, upitni jezik SQL i osnove zaštite baza podataka.

- Opće kompetencije

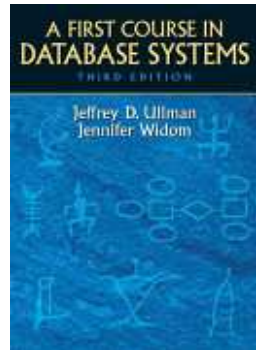
Studenti će biti osposobljeni za modeliranje jednostavnijih baza podataka i postavljanje srednje složenih upita nad bazom podataka. Upoznat će se s osnovama zaštite baza podataka.

Ishodi učenja

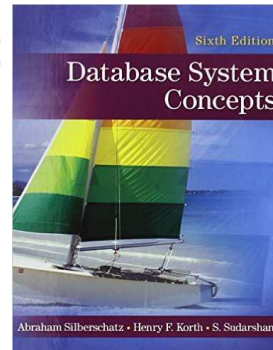

- **Nakon uspješno savladanog predmeta, studenti će moći:**
  1. definirati osnovne koncepte baza podataka
  2. opisati osnovne dijelove sustava za upravljanje bazama podataka
  3. objasniti principe oblikovanja modela baza podataka
  4. objasniti i razumjeti sintaksu i semantiku jezika SQL
  5. objasniti osnovne principe zaštite baza podataka
  6. primijeniti znanja o oblikovanju modela baza podataka na jednostavnije primjere iz prakse
  7. upotrijebiti znanje relacijske algebre i SQL upita pri rješavanju novih zadaća

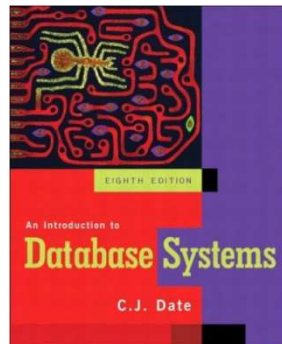
Literatura

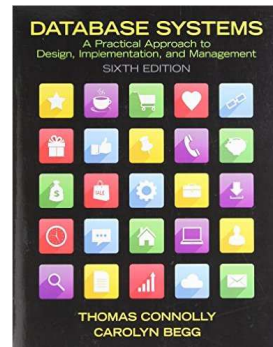
J. D. Ullman, J. Widom: **A First Course in Database Systems**, Prentice-Hall, 2008.

A. Silberschatz, H.F. Korth, S. Sudarshan: **Database Systems Concepts**, 5th Edition, McGraw-Hill Education, 2011.

C.J. Date: **An Introduction to Database Systems**, 8th Edition, Addison Wesley, 2003.

T. M. Connolly, C. E. Begg: **Database Systems: A Practical Approach to Design, Implementation, and Management**, Addison Wesley, 2014.

R. Manger: **Baze podataka**, Element, 2012

M. Varga: **Upravljanje podacima**, Element, 2012

Upute, obavijesti, nastavni materijali

- Web-adresa stranice predmeta na Intranetu FER-a:

https://www.fer.unizg.hr/predmet/bazpod_c

koristi se za sve nastavne materijale izuzev pratećih videomaterijala.
Videomaterijali će biti objavljeni putem platforme *Microsoft Teams* u timu
Baze podataka 2020/21.

Baze podataka 2020/2021

- Zadaci za vježbu na vlastitom računalu korištenjem
  - pisanih materijala
  - on-line sustava Edgar (tzv. tutoriali)
- Domaće zadaće korištenjem on-line sustava Edgar

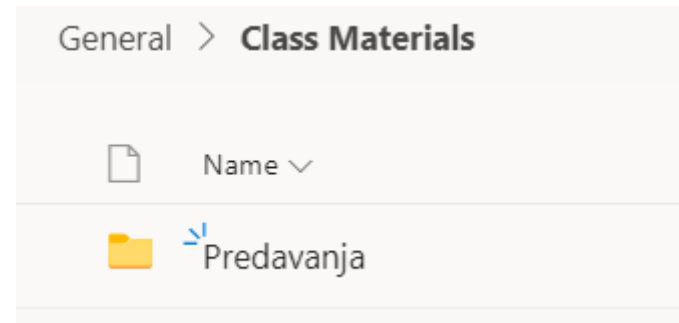

- Ispiti iz prethodnih akademskih godina
- Službeni podsjetnici

Organizacija nastave

PREDAVANJA

- Prezentacije
  - datoteke u PDF formatu nalazit će se u repozitoriju datoteka na URL stranici predmeta na Intranetu FER-a
  - Videomaterijali nalazit će se u repozitoriju Microsoft Teams tima *Baze podataka 2020/21.*

- Odabrani primjeri prikazivat će se pomoću prikladnih programskih alata

Organizacija nastave

SAMOSTALAN RAD

- Učenje (literatura, predavanja)
- Vježbanje, zadaci za vježbu, domaće zadaće
  - rad na vlastitom računalu (kod kuće, ...)
    - instaliranje potrebnih programskih sustava i alata na vlastitom računalu (na raspolaganju su detaljne upute)

Instalacija računalne potpore

- Upute i materijali za instalaciju programske potpore potrebne za obavljanje vježbi nalaze se na adresi:

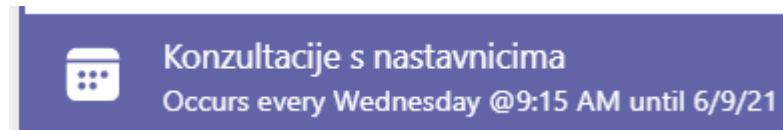
http://www.fer.unizg.hr/predmet/bazpod_c/materijali

- Programska potpora uključuje:
  - PostgreSQL SUBP
  - PgAdmin program za interakciju s bazom podataka
  - studAdmin bazu podataka
- Upute su prilagođene za Windows OS, no postoje verzije programske potpore za druge operacijske sustave

KONZULTACIJE

- Nastavnici na predmetu će biti raspoloživi za konzultacije u Microsoft Teams timu **Baze podataka 2020/21.** svake srijede 9:15 – 10:00

- Konzultacije s predavačem ili asistentom moguće je dogovoriti i
  - e-mailom predavača/asistenta (ime.prezime@fer.hr)

Kontinuirano praćenje - elementi ocjenjivanja

- rješavanje 4 domaće zadaće $\Rightarrow$ 4 boda
  - laboratorijske vježbe $10 + 5 + 5 + 10$ bodova $\Rightarrow$ 30 bodova
  - međuispit $\Rightarrow$ 30 bodova
  - završni ispit $\Rightarrow$ 36 bodova
  - UKUPNO $\Rightarrow$ 100 bodova
-

- Za prolaznu ocjenu potrebno je zadovoljiti **dva uvjeta:**
  - ostvariti **ukupno ≥ 50 bodova**
  - ostvariti **≥ 8 bodova na završnom ispitu**

Međuispit i završni ispit

- Na međuispitu se provjerava znanje gradiva 1. nastavne cjeline
- Na završnom ispitu se provjerava znanje **čitavog gradiva**

Ispitni rokovi – uvjeti za izlazak na ispit

- Za izlazak na ispitni rok je potrebno zadovoljiti **dva uvjeta**:
  - Min. **6 bodova** na laboratorijskim vježbama
  - Min. **2 boda** na domaćim zadaćama

Okvirni raspored tema – prvi ciklus

Tjedan	Datum	Tema
I	01.03.	Uvod, organizacija nastave. Uvod u baze podataka, arhitektura baze podataka.
	03.03.	Relacijski model podataka.
II	08.03.	Operacije u relacijskom modelu podataka, relacijska algebra.
	10.03.	Nepotpune informacije i NULL vrijednosti, vanjsko spajanje.
III	15.03.	SQL – uvod, tipovi podataka, SELECT Clause, funkcije, WHERE, CASE, UNION, INTERSECT, EXCEPT, FROM Clause
	17.03.	SQL – INNER JOIN, OUTER JOIN, CROSS JOIN, paralelno spajanje, refleksivno spajanje, GROUP BY Clause, HAVING Clause, ORDER BY Clause
IV	22.03.	SQL – podupiti, INSERT, DELETE
	24.03.	SQL - UPDATE, vježba
V	29.03.	Oblikovanje sheme relacijske baze podataka, anomalije unosa, izmjene brisanja; funkcijske zavisnosti, Armstrongovi aksiomi, ključ relacije
	31.03.	Oblikovanje sheme relacijske baze podataka, postupak normalizacije, normalne forme
VI	05.04.	Praznik – Uskrsni ponedjeljak
	07.04.	Oblikovanje sheme relacijske baze podataka - primjeri
VII	12.04.	Fizička organizacija, B-stabla , Indeksi
	14.04.	Vježbe, priprema za međuispit
VIIIa + VIIIb		Međuispit

Okvirni raspored tema – drugi ciklus

Tjedan	Datum	Tema
IX	03.05.	Integritet baze podataka
	05.05.	Model entiteti-veze, stupanj i spojnost veze, regularni i slabi entiteti, ključevi veza, preslikavanje binarnih veza u relacijski model, paralelne veze, refleksivne veze
X	10.05.	Model entiteti-veze, ternarne veze, preslikavanje ternarnih veza u relacijski model, specijalizacija, generalizacija
	12.05.	Model entiteti-veze - primjeri
XI	17.05.	Privremene i virtualne relacije
	19.05.	Transakcije i obnova BP u slučaju razrušenja
XII	24.05.	Upravljanje istodobnim pristupom
	26.05.	Sigurnost baze podataka
XIII	31.05.	Pohranjene procedure i okidači
	02.06.	Optimiranje upita.pptx
XIV	07.06.	Vježbe, priprema za završni ispit
	09.06.	Vježbe, priprema za završni ispit
XVa + XVb		Završni ispit

Okvirni raspored – domaće zadaće, labosi

Prvi ciklus			
Tjedan	Datum	Domaća zadaća	Labos
I	01.03.	Instalacija programske potpore	
	03.03.		
II	08.03.	Instalacija programske potpore	
	10.03.		
III	15.03.	Objava 1DZ	
	17.03.		
IV	22.03.	Predaja 1DZ	
	24.03.		
V	29.03.	Objava 2DZ	
	31.03.		
VI	05.04.	Predaja 2DZ	1LV
	07.04.		
VII	12.04.		
	14.04.		
VIIIa + VIIIb		Međuispit	

Drugi ciklus			
Tjedan	Datum	Domaća zadaća	Labos
IX	03.05.		
	05.05.		
X	10.05.	Objava 3DZ	
	12.05.		
XI	17.05.	Predaja 3DZ	2LV
	19.05.		
XII	24.05.	Objava 4DZ	3LV
	26.05.		
XIII	31.05.	Predaja 4DZ	
	02.06.		
XIV	07.06.		4LV
	09.06.		
19.04.-30.04.		Završni ispit	